

Warszawa, 22.11.2018

Porównanie wyników badania zasobów zieleni w Łodzi na podstawie danych EGiB, BDOT, LiDAR (ISOK) oraz GUS

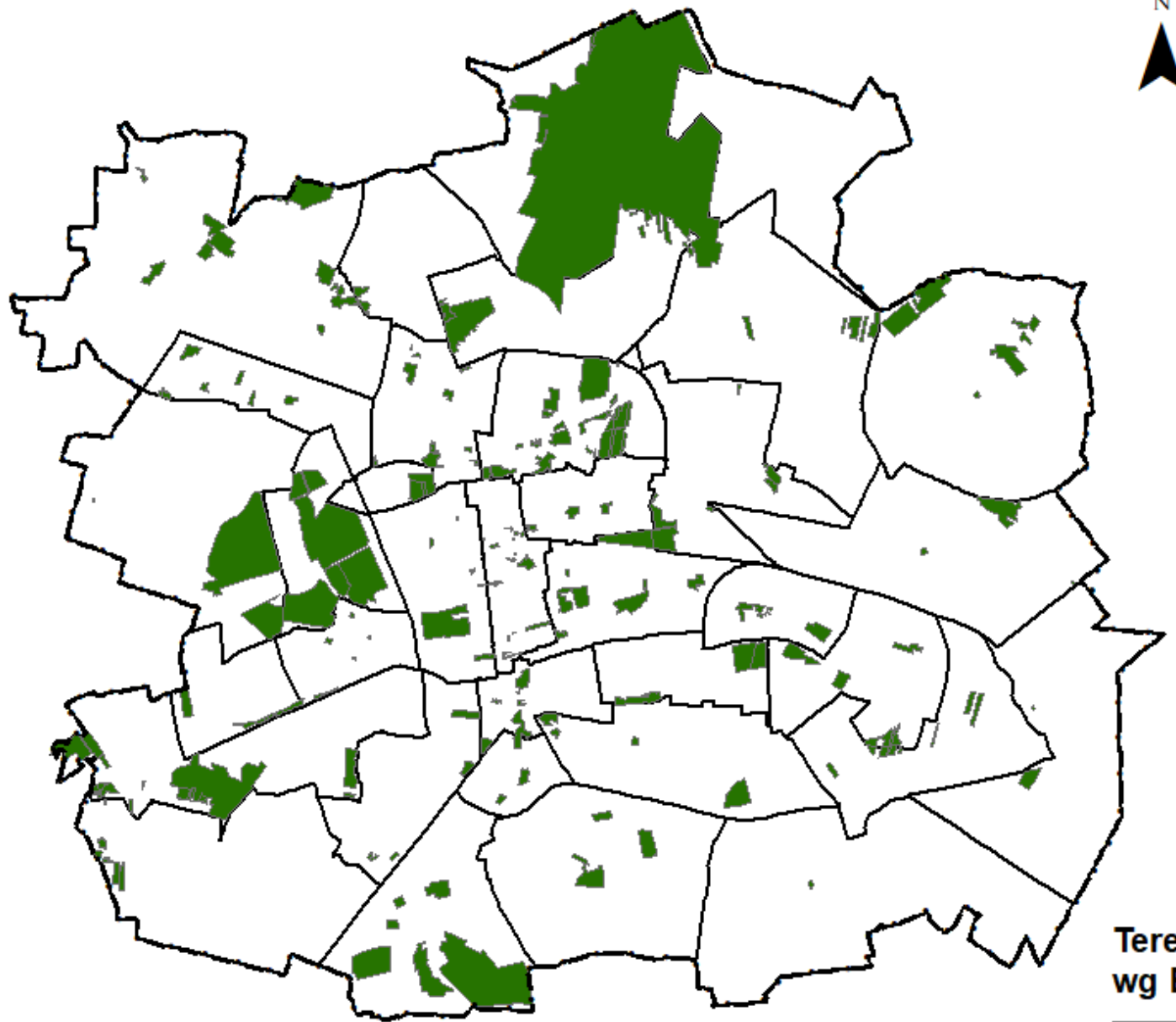
Krzysztof Będkowski
Adam Bielecki

Przesłanki wyboru tematu badań

- W powszechnym obiegu istnieją dwie sprzeczne opinie na temat wielkości terenów zieleni w Łodzi
- Oficjalne dane (ŁOG, UMŁ) dotyczące użytkowania terenu nie uwzględniają zieleni przy ulicach, na zabudowanych działkach, obszarach przemysłowych czasowo wyłączonych z użytkowania itp.
- **Opracowanie metodyki wykorzystania danych teledetekcyjnych do oceny rozmieszczenia i jakości zieleni w mieście**

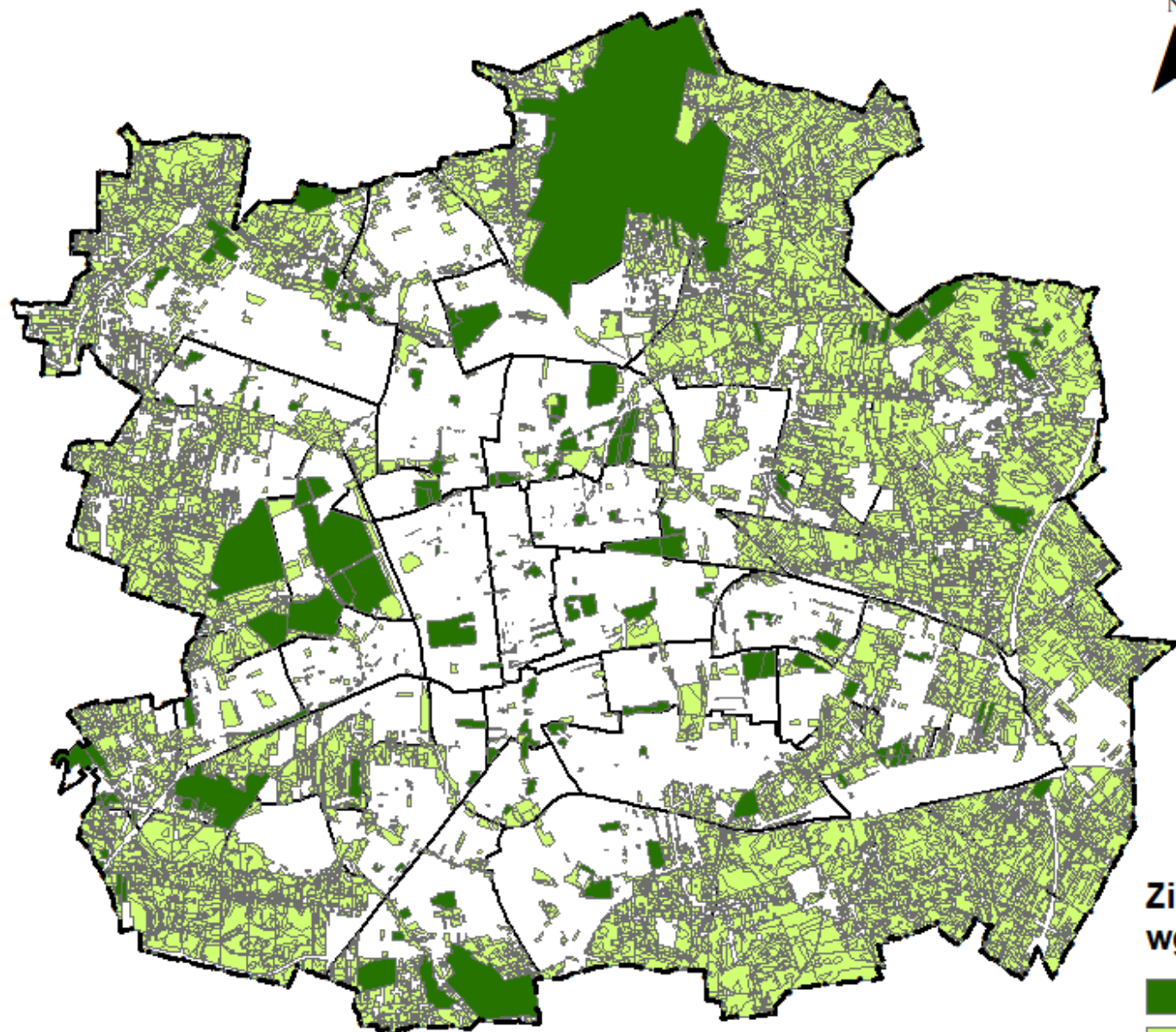

Tereny zieleni w Łodzi wg EGiB

- zielen
- ▬ granice Łodzi
- jednostki pomocnicze

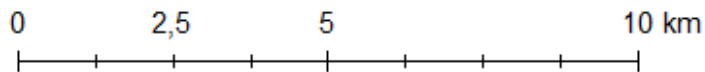

Tereny zieleni z EGiB przedstawiają jedynie obszary o „przypisanej im urzędowo” funkcji, tj. parki, lasy, zieleńce (10,51% powierzchni Łodzi). Tereny te rzecz jasna różnią się między sobą jeśli chodzi o jakość i „ilość” tej zieleni.

Zieleń w Łodzi wg EGiB, BDOT i AMŁ

- zieleń wg EGiB
- zieleń z innych źródeł
- granice Łodzi
- jednostki pomocnicze

Łącząc wszystkie dane z różnych źródeł wskazać można wiele innych terenów o funkcjach „kojarzonych” z rozwiniętą zielenią, tj. łąki i pastwiska, tereny rekreacyjne, nieużytki itp. (52,99% powierzchni Łodzi)

Miejskie tereny zielone w Polsce

(Źródło: Rocznik Statystyczny RP 2015, GUS Warszawa)

Rok	Tereny zieleni ogólnodostępnej i osiedlowej [m ² na 1 mieszkańca miasta]
2005	19,9
2010	20,6
2013	20,4
2014	20,5

W 1971 r.: 10,6 m² na 1 mieszkańca.

Za wielkość docelową przyjęto 20,5 m² na 1 mieszkańca miasta

(Białobok 1976)

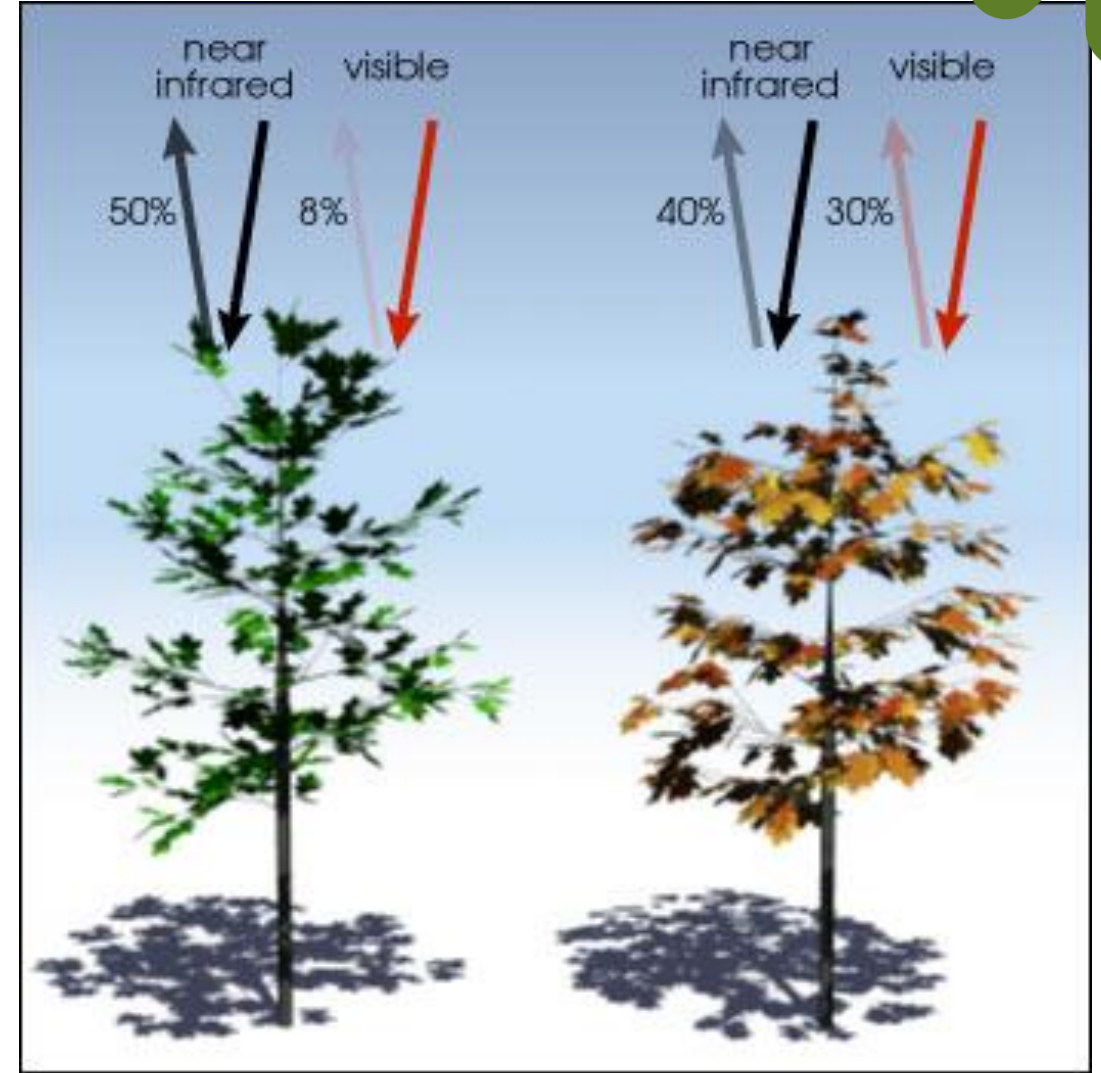
Normalized Difference Vegetation Index (NDVI)

CECHA

- Zdrowa gęsta roślinność
- Roślinność poddana stresowi albo rozrzedzona – niski NDVI
- Odkryta gleba i skała
- Śnieg
- Chmury

NDVI

- wysoki
- niski
- ~0
- wartości ujemne
- niskie i negatywne

$$\frac{(0.50 - 0.08)}{(0.50 + 0.08)} = 0.72$$

$$\frac{(0.4 - 0.30)}{(0.4 + 0.30)} = 0.14$$

PRZYKŁAD

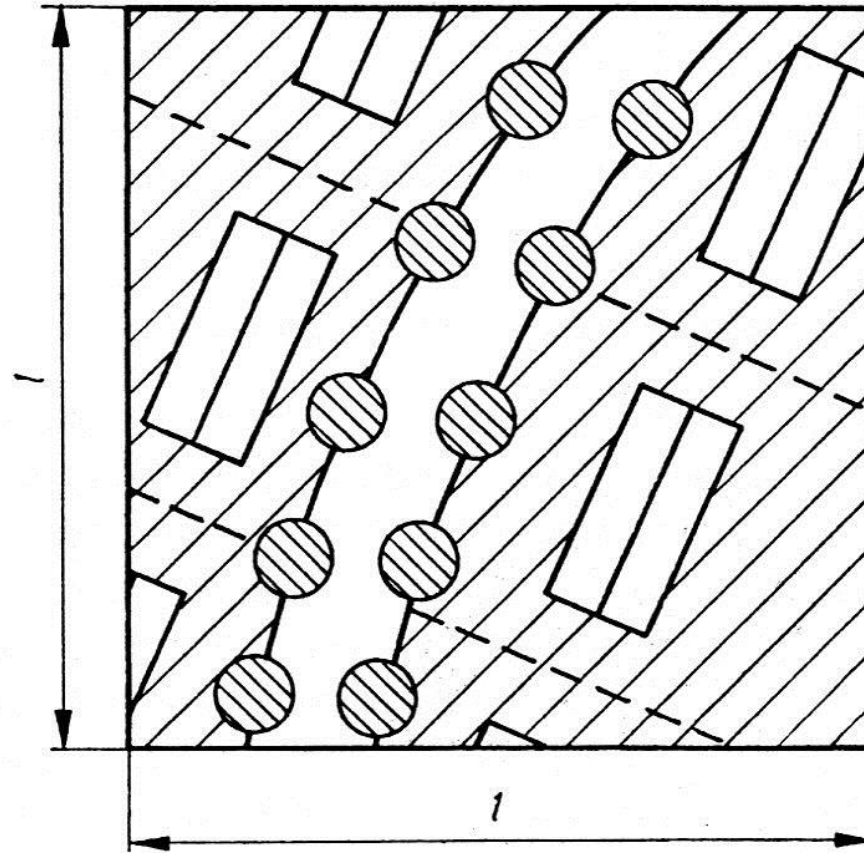
NDVI = 0,6

NDVI = 0,1

Jeżeli udziały powierzchni zabudowanej i zieleni są jednakowe (po 50%), wówczas wynikowy NDVI dla całego obszaru ma wartość 0,35

PRZYKŁAD

Bild 1

Lockere Bebauung
(Reihenhaussiedlung)
als Mischung aus
den Elementarklassen
(1) Gebäudedächer,
(2) Asphaltstraße,
(3) Baumkronen,
(4) Rasenflächen

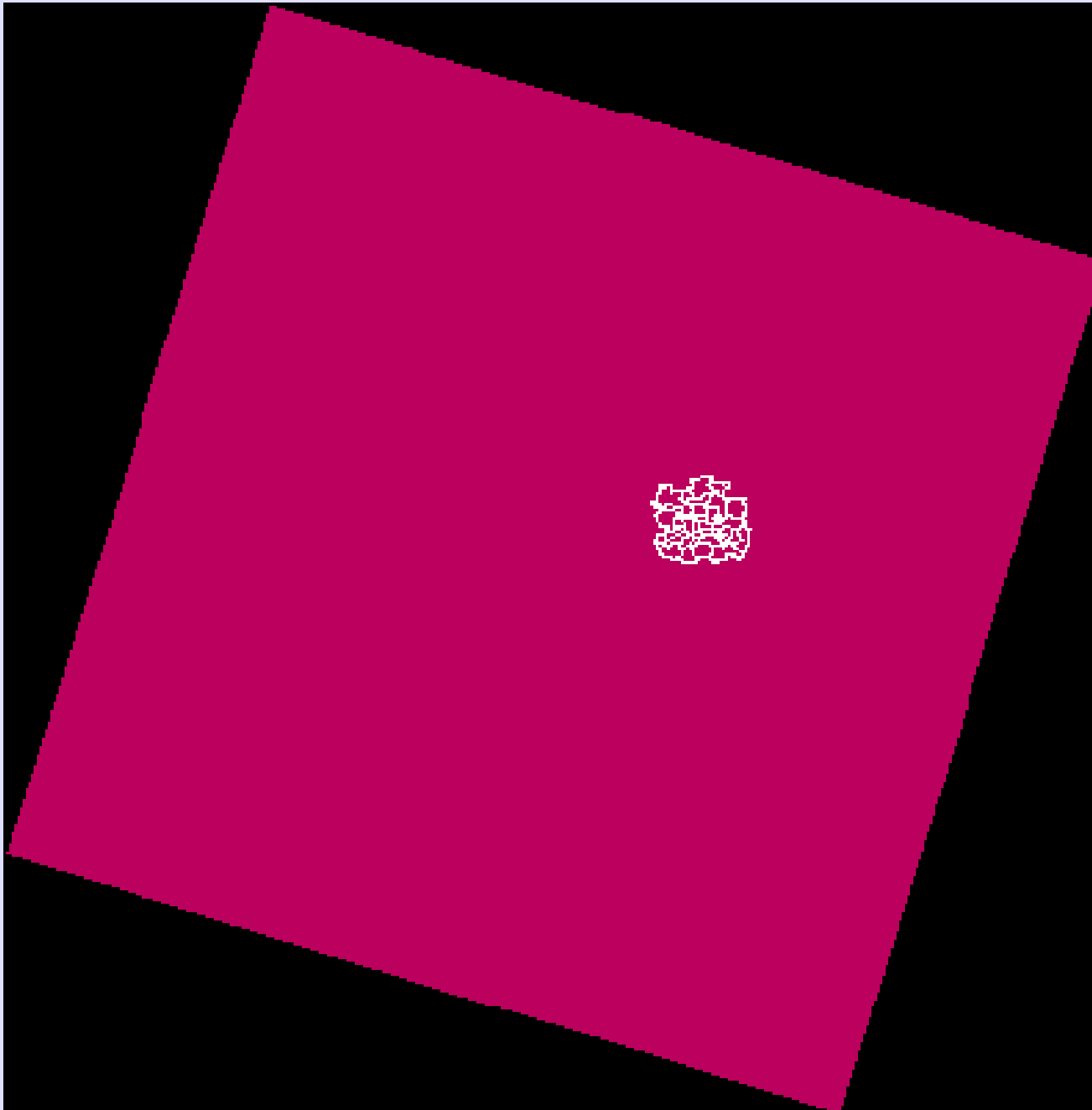
VERMESSUNGSTECHNIK, 35. Jg. (1987) Heft 2

Jeżeli w skład piksela wchodzi
różne obiekty (tutaj budynki,
jezdnia z nawierzchnią
asfaltową, korony drzew oraz
trawniki), wówczas NDVI jest
wypadkową współczynników
NDVI indywidualnych obiektów
ważoną ich udziałem w
powierzchni piksela

Beitrag zur Analyse von Fernerkundungsdaten im SUB-PIXEL-Bereich

Dr. rer. nat. *H. Wirth* (KDT), Dr. rer. nat. *G. Schilbach* und Ing. *Anna Wirth*,
Akademie der Wissenschaften der DDR, Zentralinstitut für Physik der Erde, Potsdam

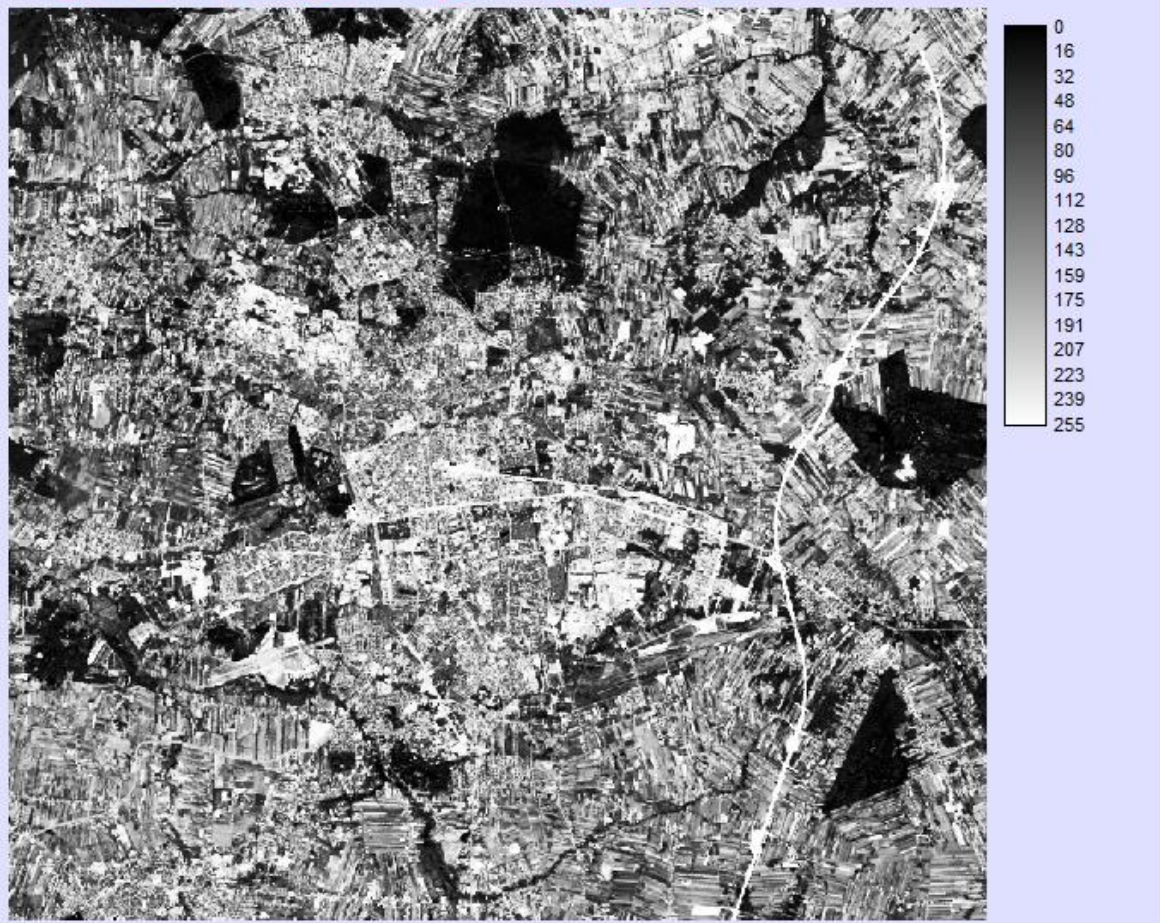

Ostatnia scena dostępna
z okresu letniego bez
zachmurzenia

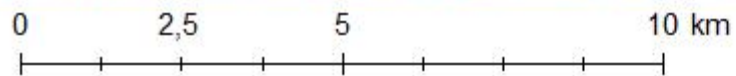
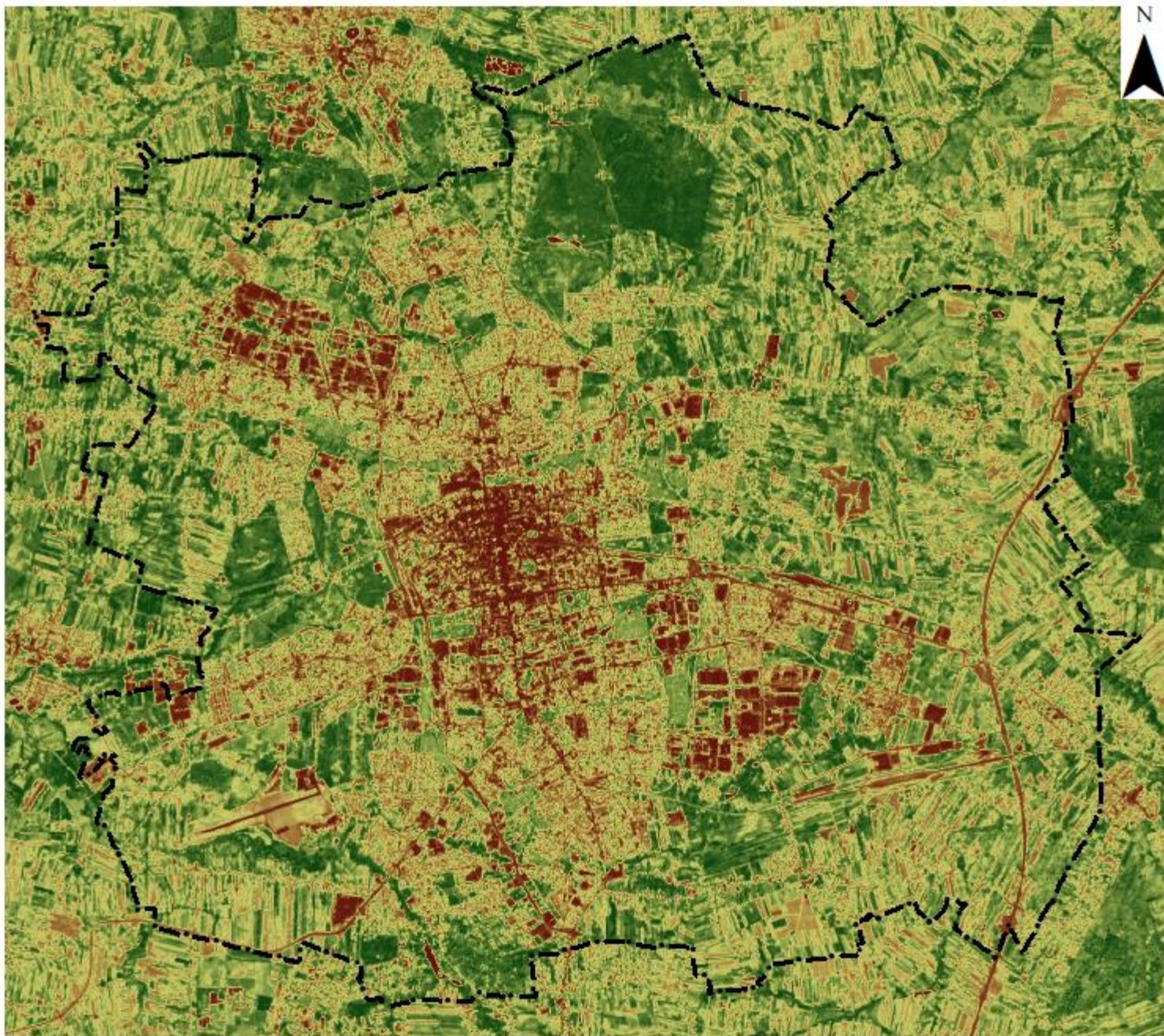

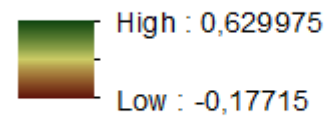
$$\text{NDVI} = (\text{IR} - \text{Red}) / (\text{IR} + \text{Red})$$

Landsat 8

$$\text{NDVI} = (\text{Kan 5} - \text{Kan 4}) / (\text{Kan 5} + \text{Kan 4})$$

Wskaźnik NDVI w Łodzi

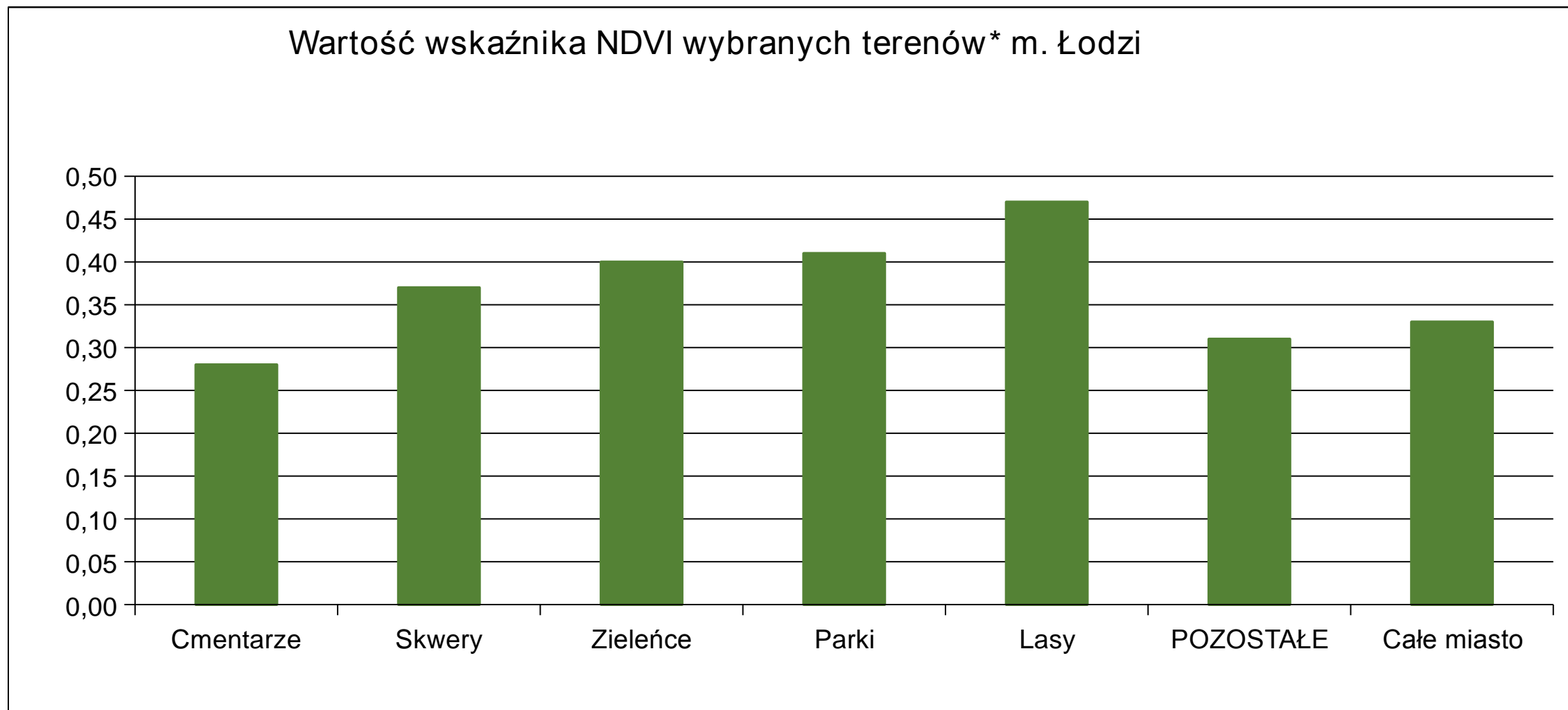

 granice Łodzi

NDVI terenów zieleni i in. w Łodzi (kwadraty 90 m × 90 m)

*granice terenów wynikają z oficjalnej ewidencji

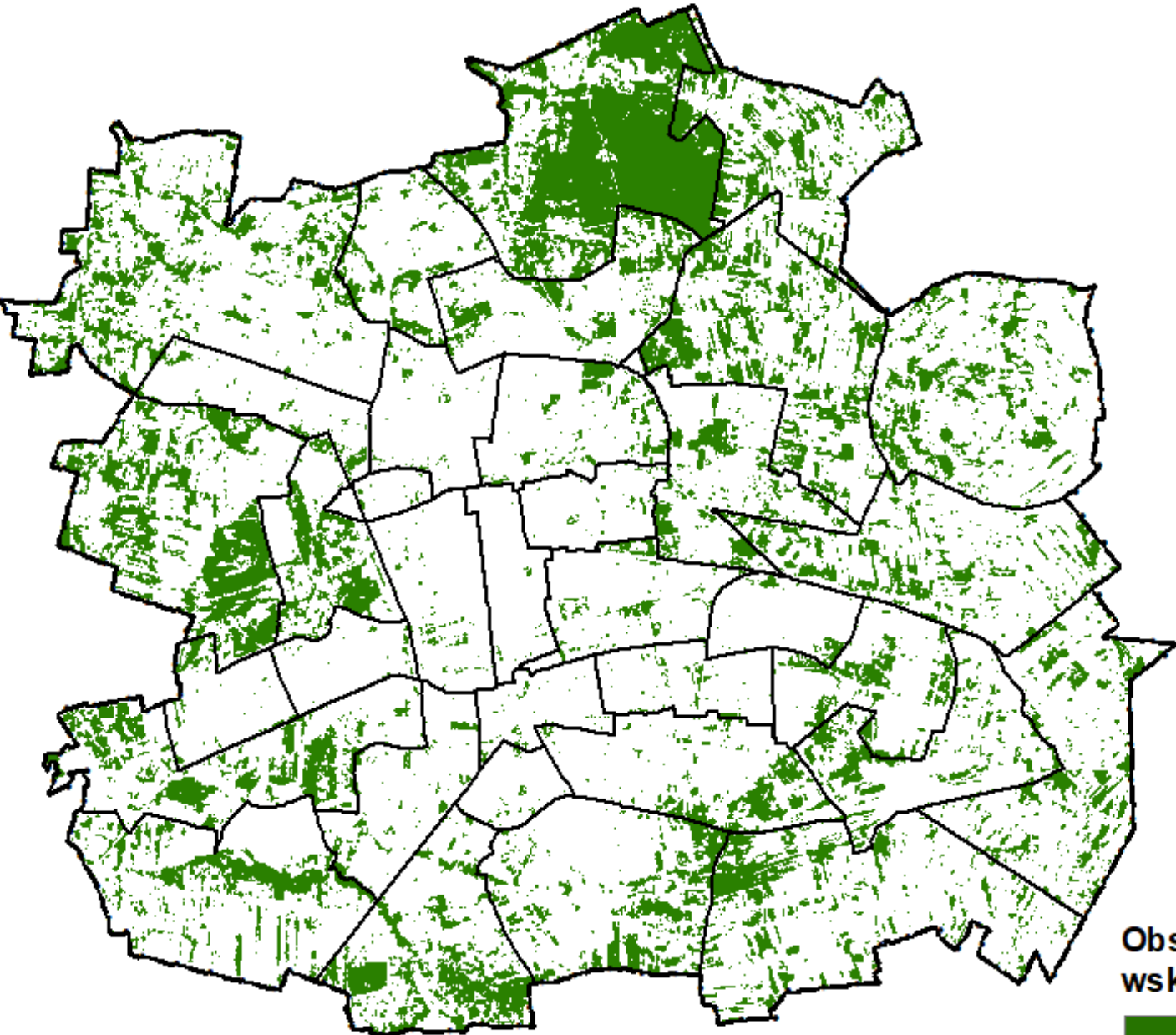

Dane statystyczne wskaźnika NDVI w Łodzi

- Średnia wartość wskaźnika dla terenów zieleni EGiB wynosi **0,44**
- Średnia wartość wskaźnika dla całej Łodzi wynosi **0,33**
- $NDVI \geq 0,44$ występuje na **22,02%** powierzchni miasta

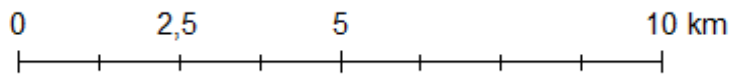

Obszary, na których
wartość wskaźnika
NDVI $\geq 0,44$
zajmują ponad 22%
powierzchni miasta

Obszary, w których wartość wskaźnika NDVI $\geq 0,44$

- obszary NDVI powyżej 0,44
- granice Łodzi
- jednostki pomocnicze

Weryfikacja „ilości zieleni” w terenie

- W praktyce często okazuje się, iż nawet tereny poniżej średniej dla całego miasta (NDVI = 0,33) posiadają bardzo wiele zieleni
- Zdecydowano więc na dodanie kolejnego wskaźnika - **Vegetation Height Model (VHM)**
- $VHM = (DSM \text{ (dla roślinności)} - DTM)$ po uśrednieniu dla analizowanych obszarów
- Wskaźnik ten określa średnią wysokość roślinności w danym pikselu

Przykłady terenów posiadających NDVI 0,2-0,3

Okolice Ronda Lotników Lwowskich
w Łodzi

**Ponad 54% łodzian* mieszka
w rejonach o NDVI 0,2-0,3**

Źródło: CODiK, MGGP Aero

* Będkowski, Bielecki 2018

Przykłady terenów posiadających NDVI 0,2-0,3

Okolice Ronda Lotników Lwowskich
w Łodzi

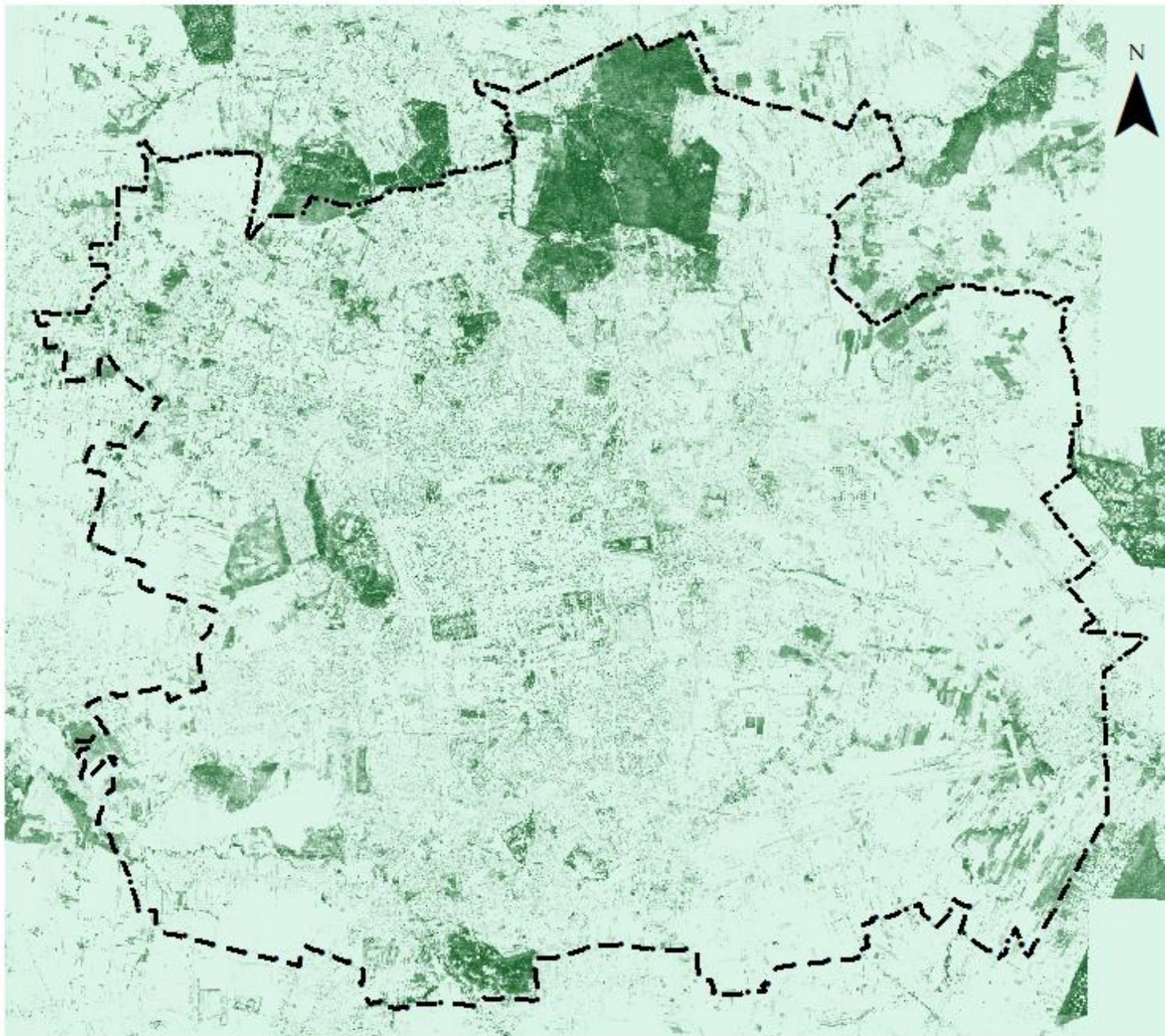
Ponad 54% łodzian* mieszka
w rejonach o NDVI 0,2-0,3

Źródło: CODiK, MGPP Aero

* Będkowski, Bielecki 2018

Chmura punktów z projektu ISOK

Wysokość zieleni w Łodzi

granice Łodzi

Vegetation Height Model (VHM)

$VHM = (DSM \text{ (dla roślinności)} - DTM)$
po uśrednieniu

Dane statystyczne wysokości zieleni w Łodzi

- Średnia **wysokość roślinności** w Łodzi to 2,57 metra
- Średnia wysokość **roślinności na terenach zieleni** (wg EGiB) wynosi 10,08 metra
- Biorąc wartość 10,08 metra **i więcej** jako wartość określającą teren rozwiniętej zieleni miejskiej, otrzymamy iż jedynie 8,06% powierzchni miasta Łodzi posiada **dobrze** wykształconą zielen
- **2,38% powierzchni miasta zajmuje obszar, znajdujący się poza terenami zieleni z EGiB, na którym zielen ma średnią wysokość powyżej 10,08 metra**

**Na badanym obszarze średni
wskaźnik VHM wynosi 3,78
m, zaś miejscami osiąga do
ponad 9 metrów
(maksymalnie 9,54 m)**

Okolice ronda Lotników Lwowskich w
Łodzi

Źródło: CODiK, MGGP Aero

* Będkowski, Bielecki 2018

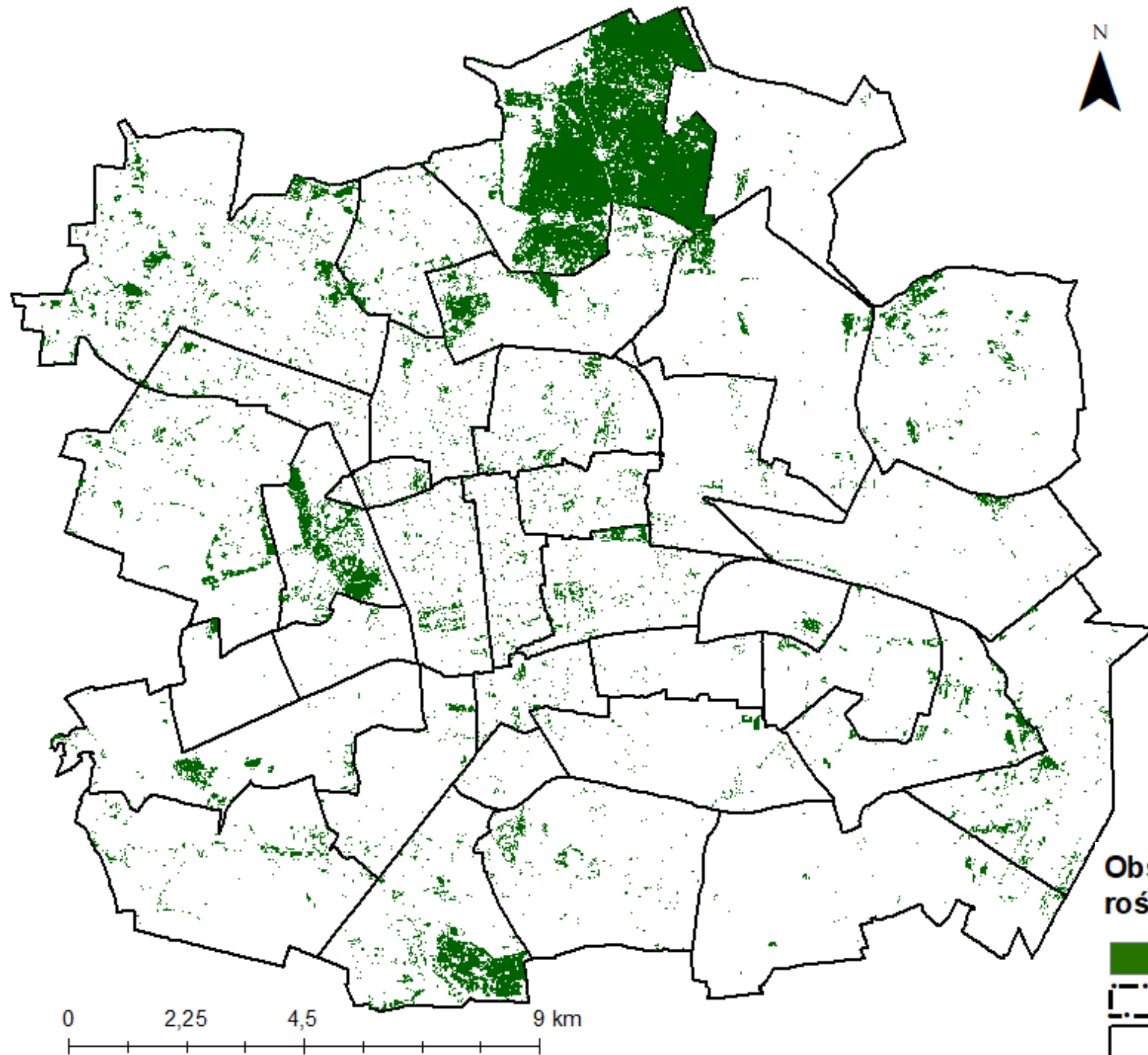
**Na badanym obszarze średni
wskaźnik VHM wynosi 3,78
m, zaś miejscami osiąga do
ponad 9 metrów
(maksymalnie 9,54 m)**

Okolice ronda Lotników Lwowskich w
Łodzi

Źródło: CODiK, MGGP Aero

* Będkowski, Bielecki 2018

Obszary, w których
wartość wskaźnika
VHM $\geq 10,08$
zajmują ponad 8%
powierzchni miasta

**Obszary, w których średnia wysokość
roślinności wynosi powyżej 10,08 metra**

- obszary średniej wysokości zieleni powyżej 10,08 m
- granice Łodzi
- jednostki pomocnicze

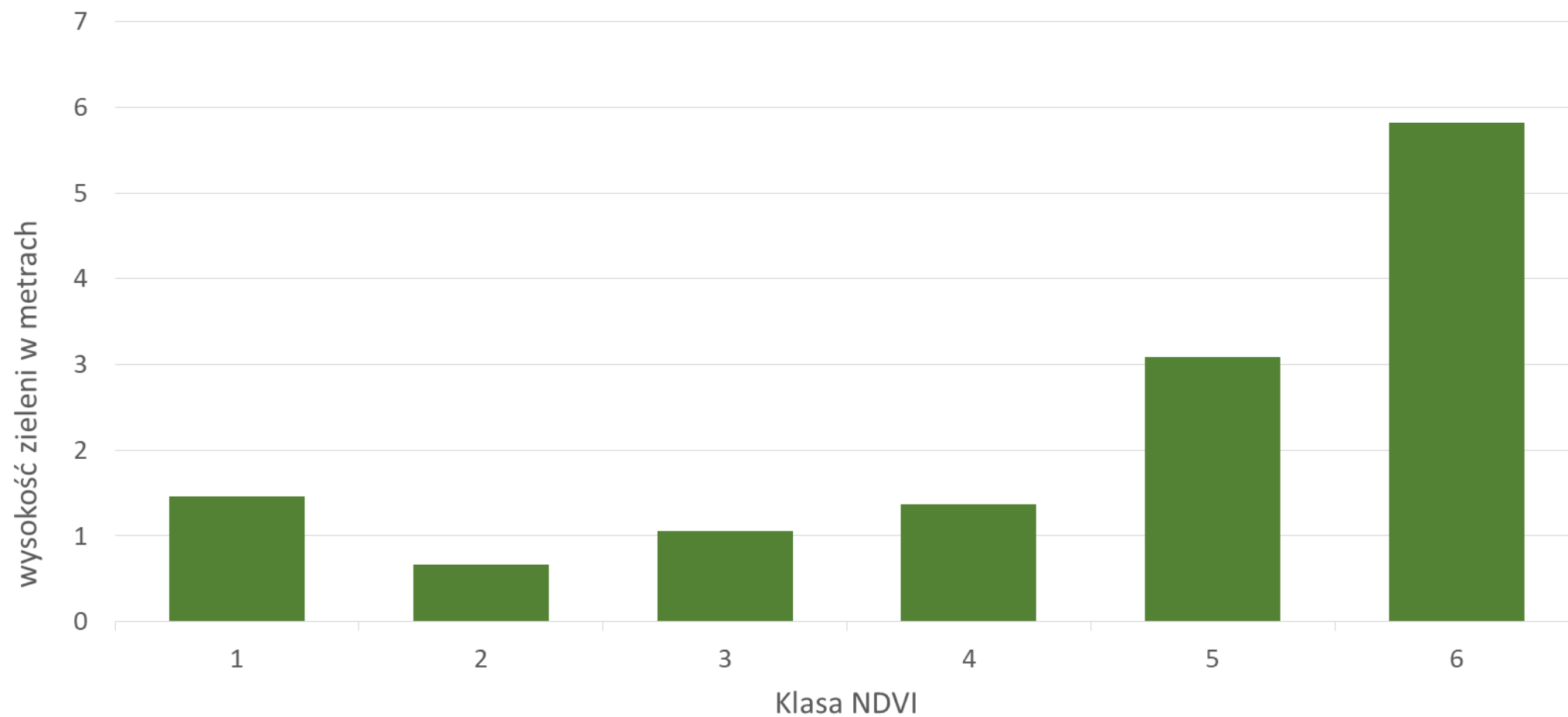
Badanie zależności pomiędzy wskaźnikiem NDVI a VHM

- W celu sprawdzenia związku obu wskaźników podzielono powierzchnię miasta na 6 klas zgodnych z wskaźnikiem NDVI:

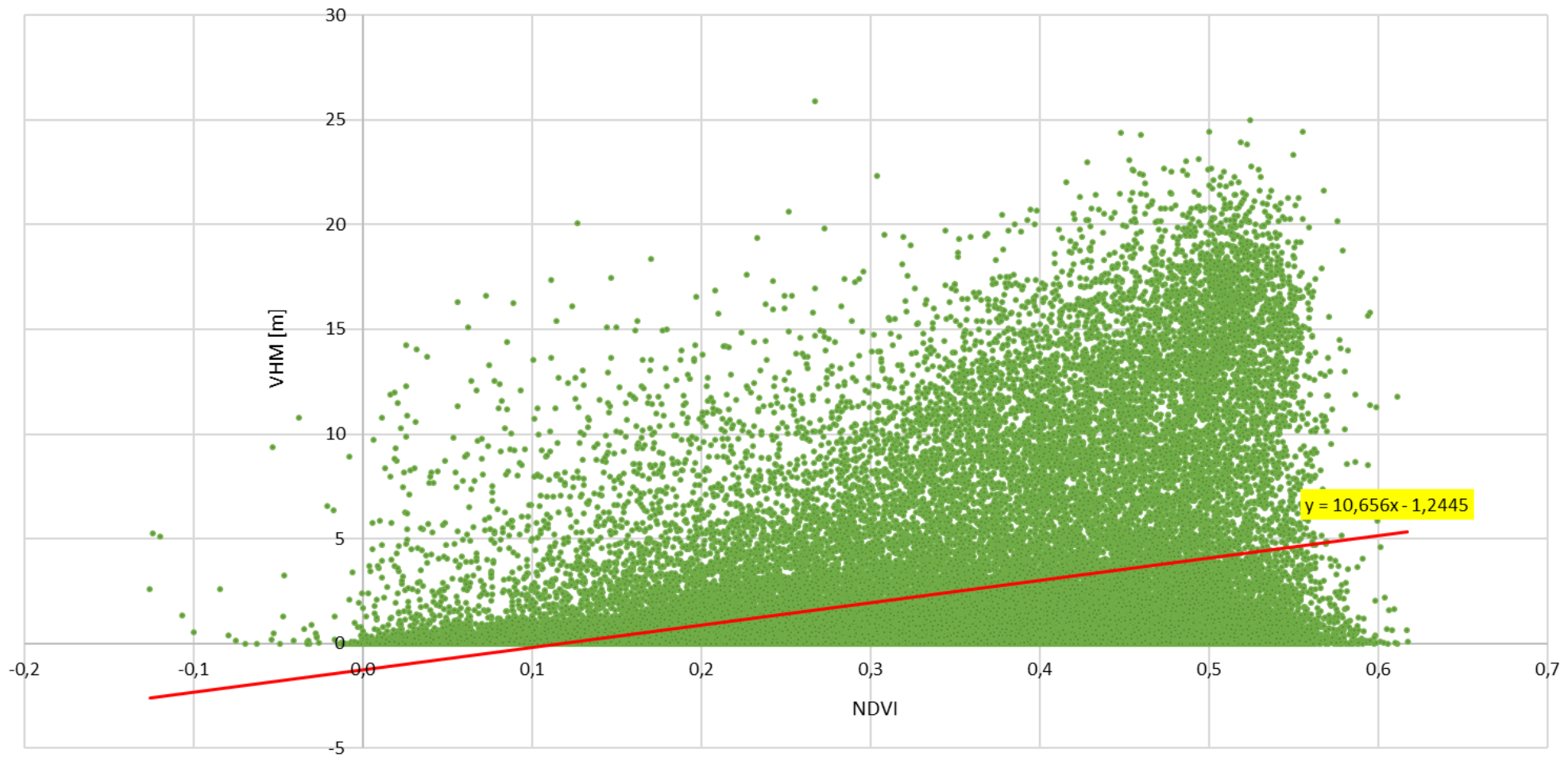
Strefa NDVI	Wartość NDVI
1	-1 ÷ 0,1
2	0,1 ÷ 0,2
3	0,2 ÷ 0,3
4	0,3 ÷ 0,4
5	0,4 ÷ 0,5
6	0,5 ÷ 1

Średnia wysokość roślinności dla poszczególnych klas NDVI

Zależność pomiędzy wskaźnikiem NDVI a VHM

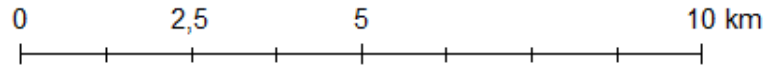
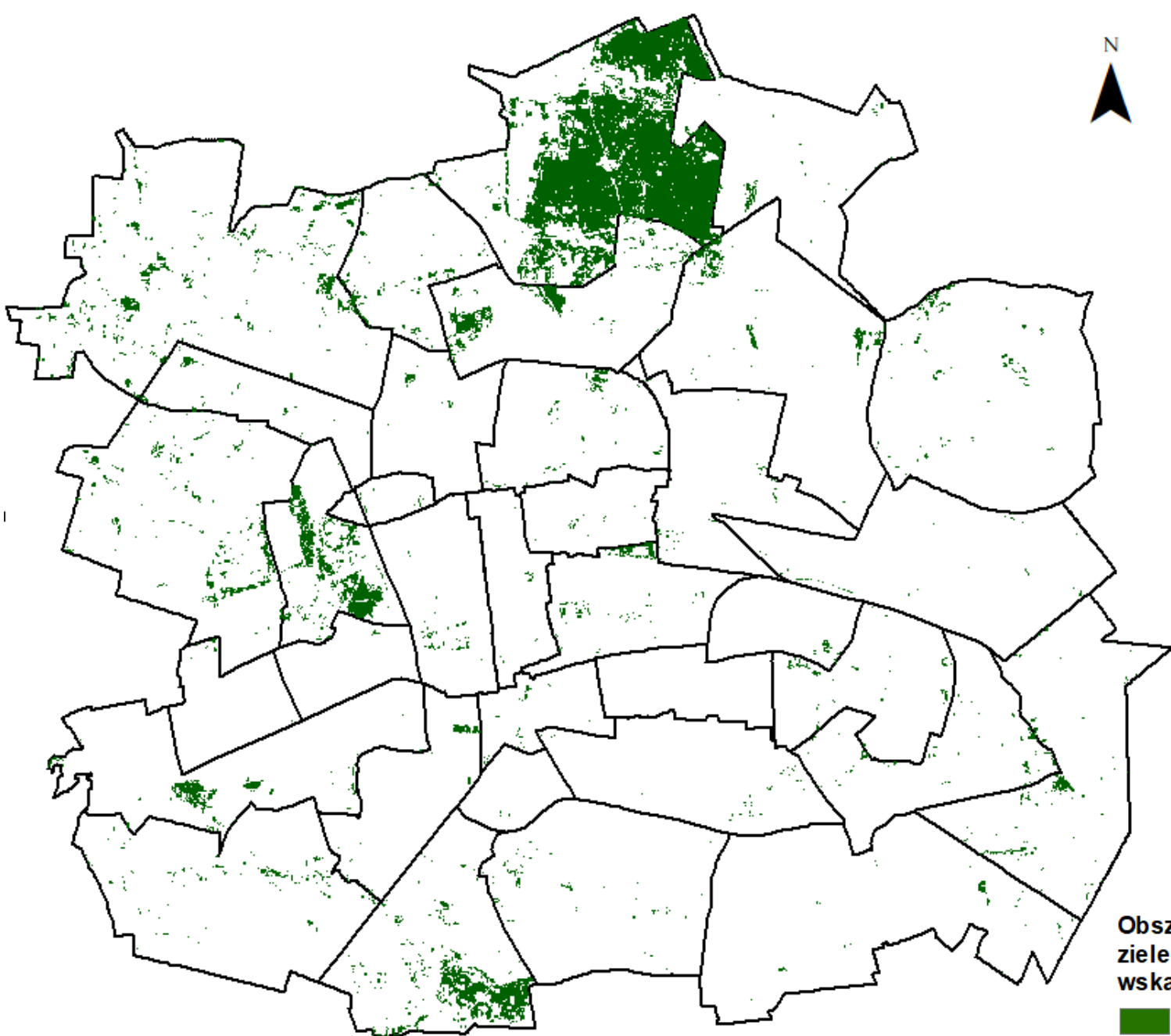

Współczynnik korelacji wynosi 0,32

Dane statystyczne wysokości zieleni i NDVI w Łodzi

- Powierzchnia Łodzi spełniająca oba warunki (tj. posiada średnią wysokość zieleni powyżej 10,08 m oraz wskaźnik NDVI powyżej 0,44 to 5,35% powierzchni miasta
- Średnia wartość NDVI dla terenów o VHM powyżej 10,08 m wynosi 0,45, ale $NDVI_{\min} = -0,01$
- Średnia wartość VHM dla terenów o NDVI powyżej 0,44 wynosi 5,49 m, ale $VHM_{\min} = 0$
- **Wartość wskaźnika NDVI jedynie częściowo zależna jest od wysokości zieleni**

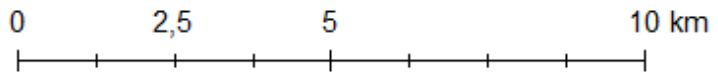
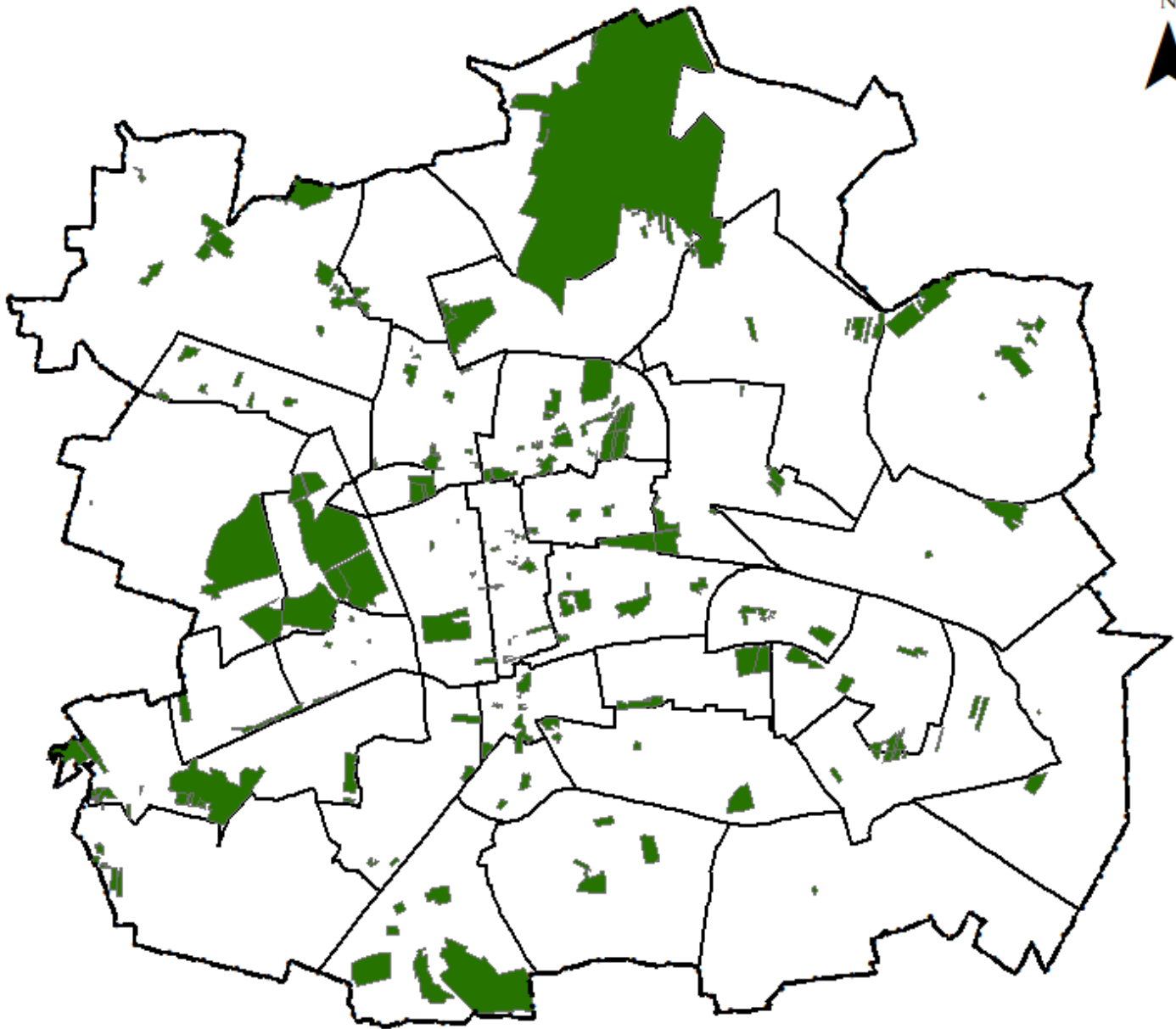

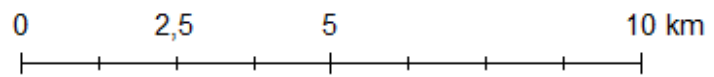
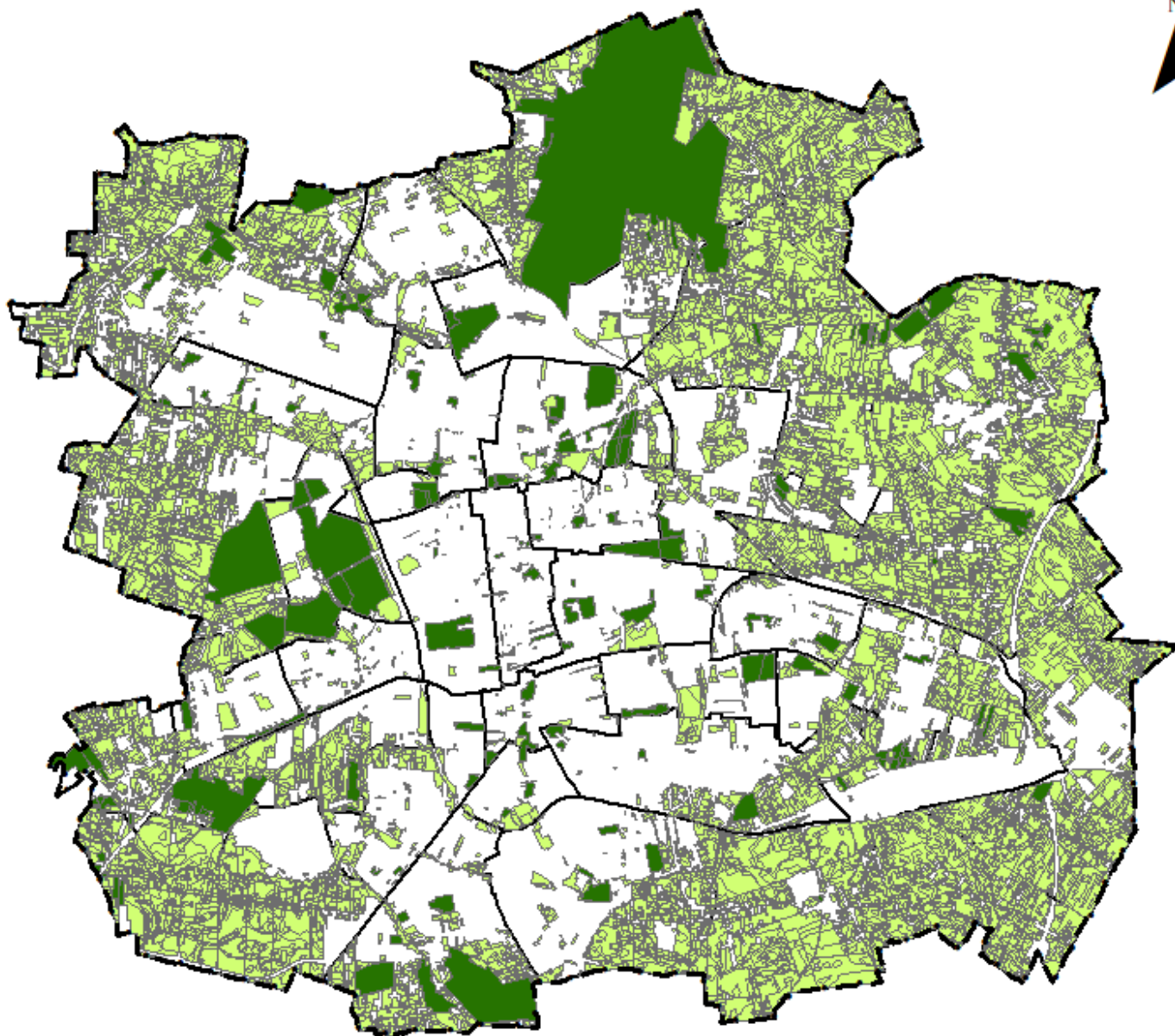
Obszary, w których średnia wysokość zieleni wynosi powyżej 10,08 metra oraz wskaźnik NDVI wynosi ponad 0,44

- zielen
- granice Łodzi
- jednostki pomocnicze

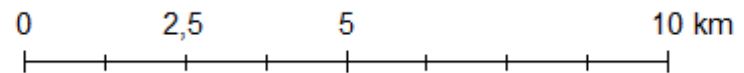
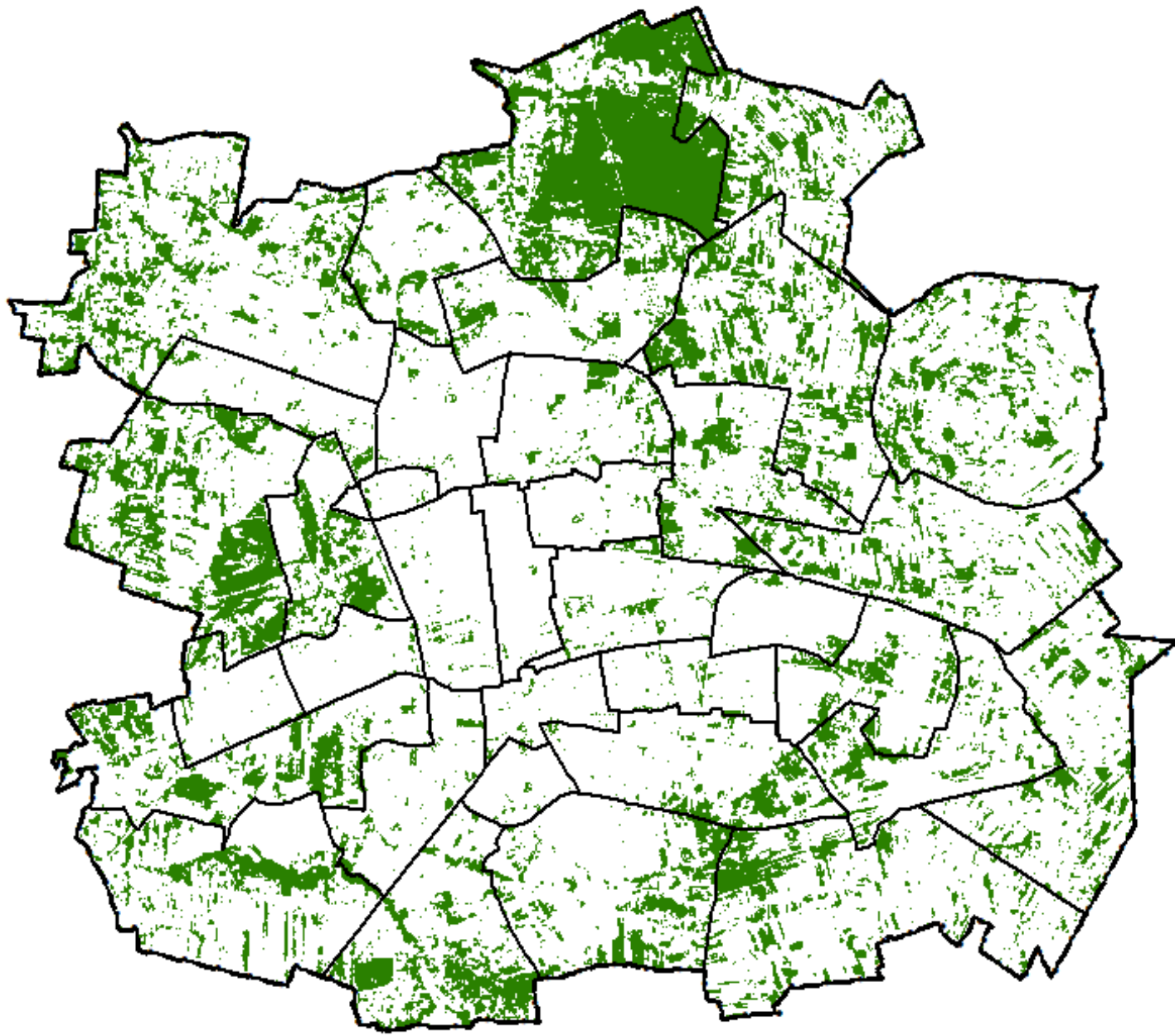
Obszary, w których wartość wskaźnika VHM $\geq 10,08$ zajmują ponad 5% powierzchni miasta

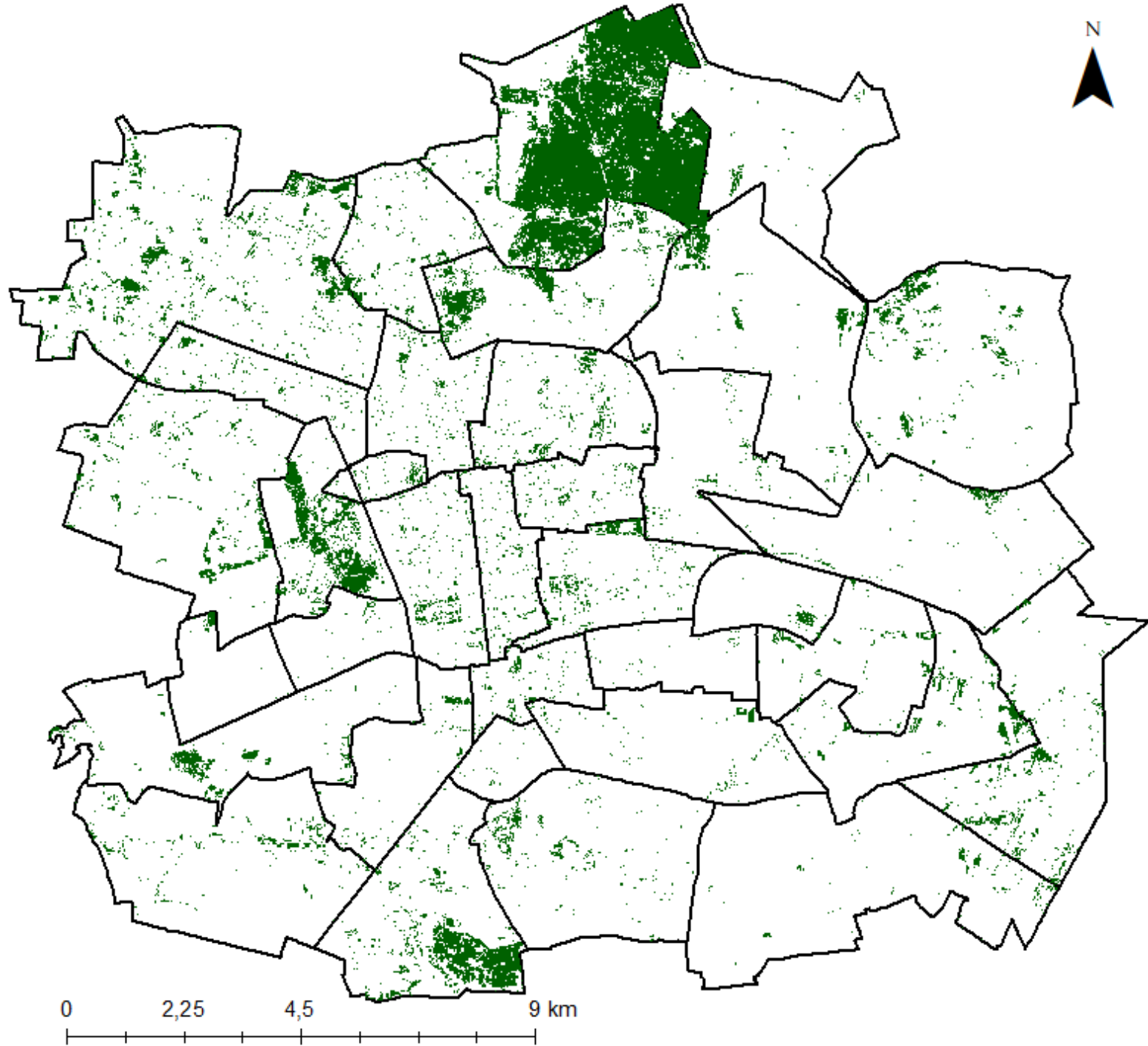

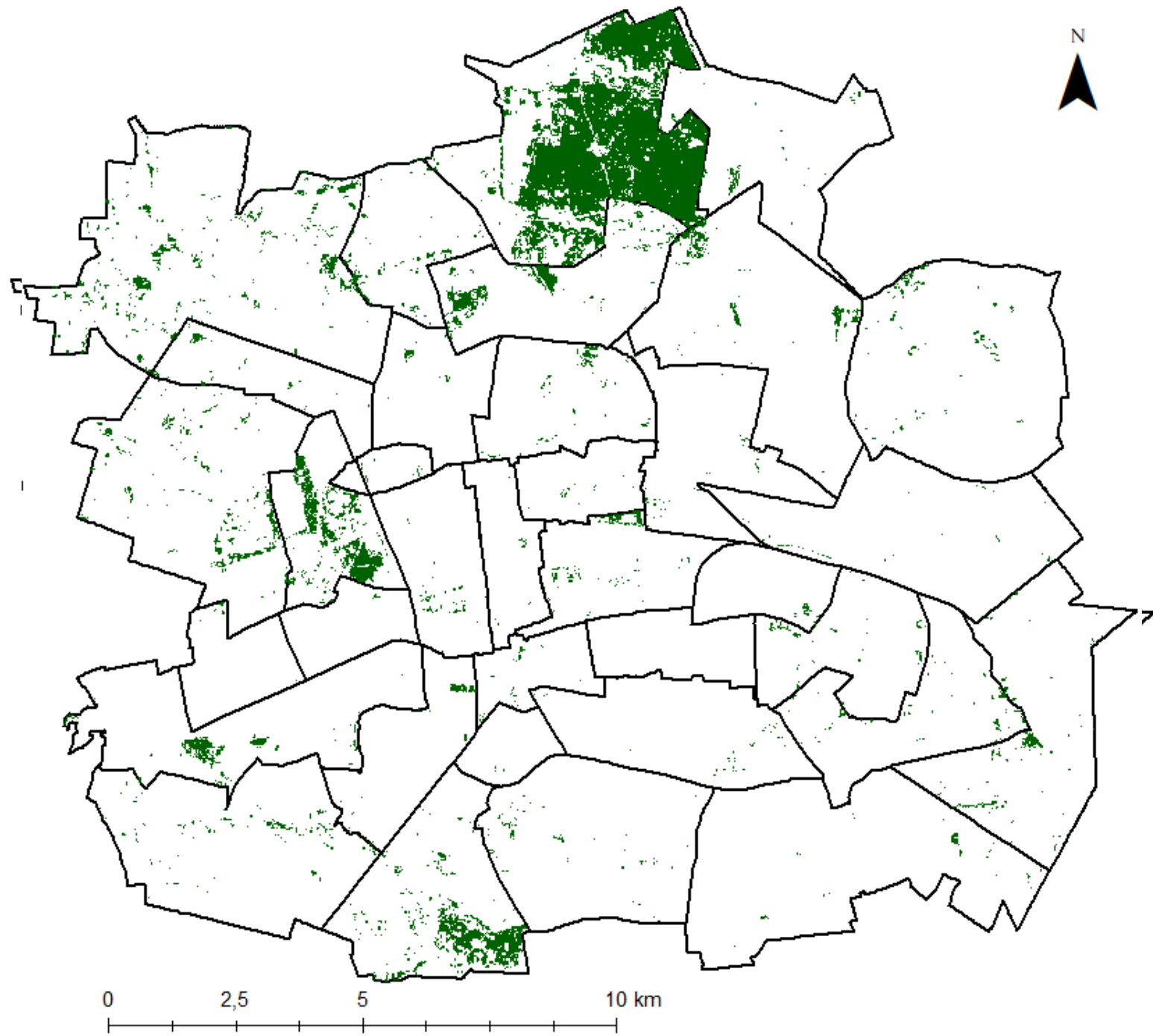

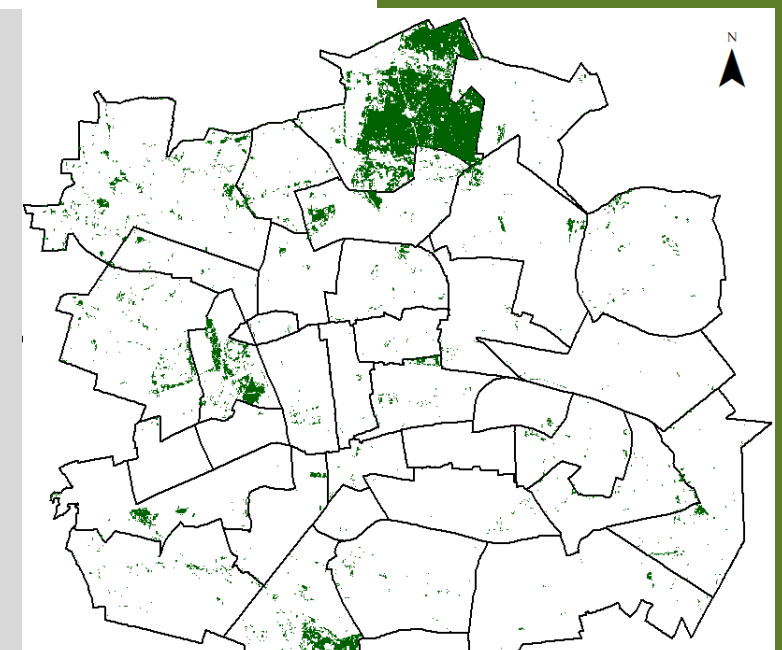
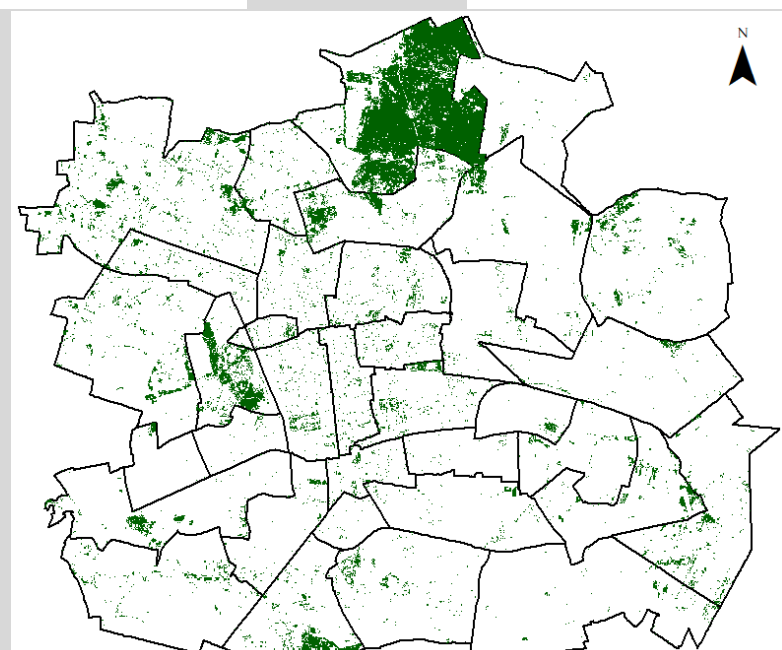
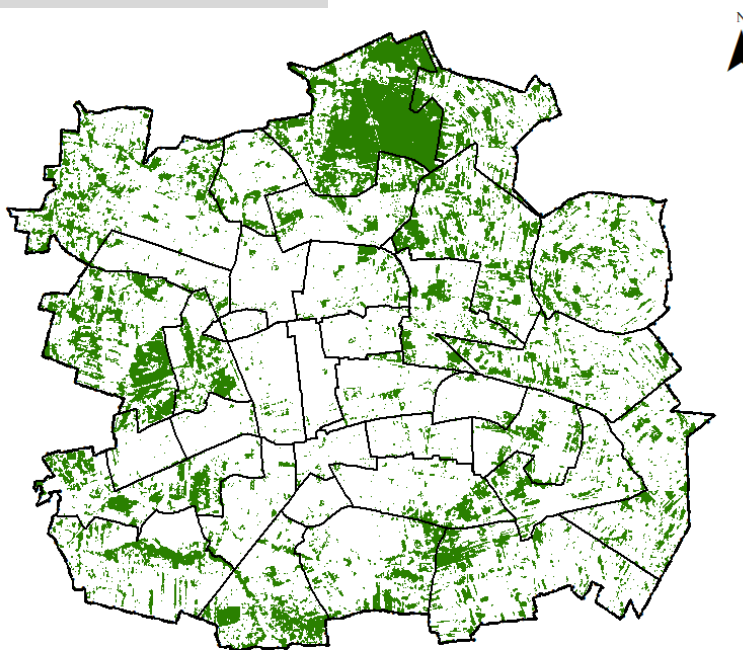
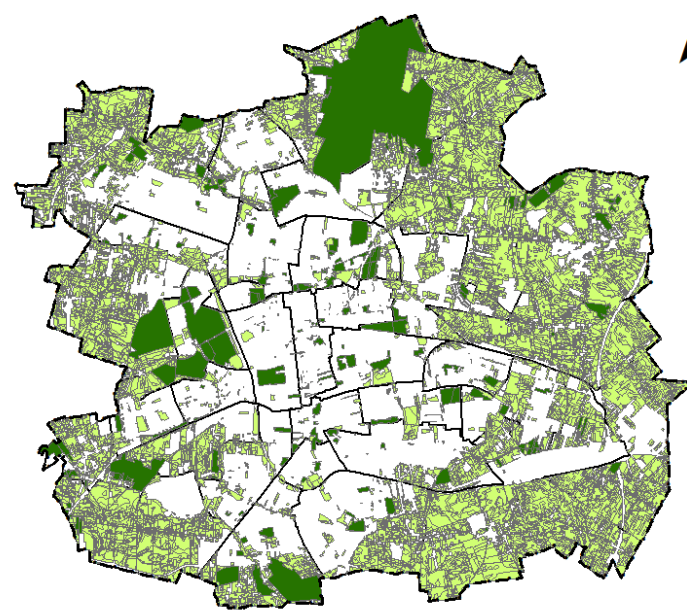
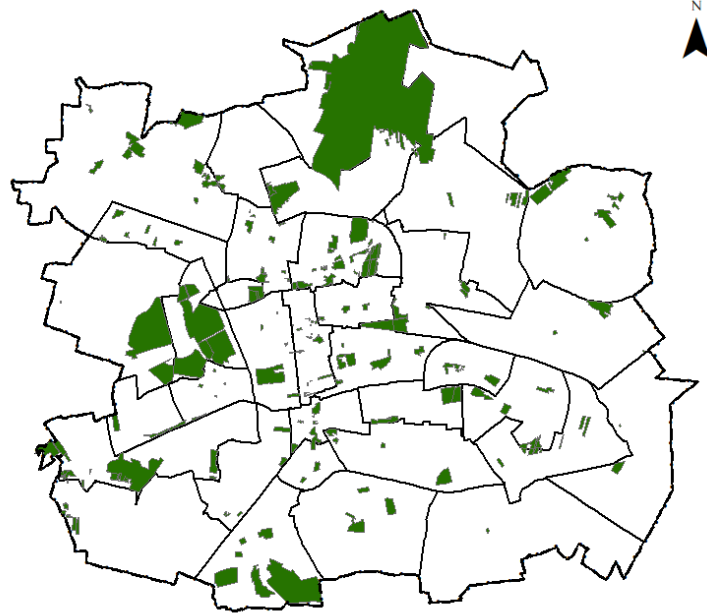

Podsumowanie (udział zieleni w pow. miasta)

- Zieleni wg EGiB – 10,51%
- Zieleni wg różnych źródeł wektorowych – 52,99%
- Zieleni wg NDVI $\geq 0,44$ - 22,02%
- Zieleni wg VHM $\geq 10,08$ m – 8,06%
- Zieleni wg NDVI+VHM – 5,35%

Warszawa, 22.11.2018

Dziękujemy za uwagę 😊

Porównanie wyników badania zasobów zieleni w Łodzi na podstawie danych EGiB, BDOT, LiDAR (ISOK) oraz GUS

Krzysztof Będkowski
Adam Bielecki

WYDZIAŁ NAUK
GEOGRAFICZNYCH
Uniwersytet Łódzki

